

صاحب امتیاز و مدیر مسئول: داور نماینده دارالشوری ملی

قیمت آه —————

صفحه اول	مطری	۳ وران
صفحه دوم و سوم	"	"
صفحه چهارم	"	"

محل اداره: طهران خیابان علاء الدوله

مرد آزاد

وجه اشترک:

سالانه	ششماهه	سه ماهه
۱۰۰۰ فران	۵۵۰ فران	۳۰۰ فران
خارجی	داخلی	
بلاوه اجرت پست		

قیمت يك شماره ثابت ماه يك شاهی است

یادداشت یومیه

۱۵ حمل

هیچ فکر کرده اید تعارف با جان ما چه میکند؟
هر ایرانی چهل ساله هیچ نباشد چهار سال تعارف کرده: چهار سال ملاقات بی اثر و پذیرائی بلا نتیجه!
بنظر اول این حرف اغراق است ولی خیر اینطور نیست. از فردا مداد بردارید و تا يك هفته وقت هائی را که برای تعارف از دست داده اید در يك دفتر بنگلی بنویسید روز هشتم یادداشت ها را بیاورید جمع میزنیم — حساب میکنیم و می بینیم چند ساعت عمر بشتق تعارف از دست شما رفته!
البته بچشم مردم ایران هر قدر عمر شما بیشتر تملق شده باشد محمول تر و نجیب تر جلوه خواهید کرد — ولی عقلای عالم بمقتل شما و بنده و سایر هموطنان عزیز بنده و شما میخنند!
راستی خود مانیم — انسان عاقل هم عذرش را بپوشوده دور می ریزد!
سهائاتی را که باید صرف کسب کمال کرد — صبح و عصری را که باید براسی تهیه وسایل آسایش خانواده و تامین روز پیری بکار برد — وقتی را که باید بصرف ترقی مملکت زد — شبی را که باید باسراحت فکر و بدن اختصاص داد — این اوقات را بگذار عقل — محض خاطر هیچ — از دست می دهید؟
مطلبی را که در ده دقیقه می شود گفت و شنید — يك جلد حاشیه میزنیم — چرا؟ برانکه تعارف بی پرچاکی نمی شود حرفی که در يك جلسه باید به نتیجه برسد دوسه مجلس دیباچه پیدا

می کند — براسی چه؟

براسی اینکه همه با هم تعارف داریم — این مقدمه و لفافه گفتگو کردن براسی ما مقدور نیست! کیست که بدلاقات شما بیاید! و مثل آدمی معطلی بگوید مقصودش چیست؟
هیچ عصبانی ننویسید — از شرحی که در خصوص ارادتش می گوید کسل نباشید — بگذارید جلوه بدهد که به قصد زیارت حضرت عالی آمده — حوصله کنید پس از آنکه نیم ساعت وقت شما — عمر شما — را بی انصاف گرفت و بپاد داد آن وقت خواهید فهمید بد بخت براسی چه این همه درد سر می دهد!
واقعا این تعارف نیست — این باج ضاعت نفس و سستی اراده است که عرما روز بروز می دهد و ما از قدر و قیمت آن غافلیم — این بلا است!

ای کاش تعارفات ما محدود بود و از دایره زندگانی شخصی تجاوز نمی کرد!
ولی درد این جا است که ملت نجیب همیشه و همه جا تعارف می کند — حتی در سیاست!
آقای مستوفی رئیس الوزرا شدند — اعمال گاریه و بطو و تصمیر ایشان بقدری سابقه داشت که از همان ابتدا عده ئی بکران بودند و از هم می رسیدند!
(میشود بحرف هوا داران جدی آقایی مستوفی اعتماد کرد و امید وار شد؟ میشود باور کرد که واقعا در آقای مستوفی يك انقلاب روحی پیدا شده؟ البته اساسا این قبیل انقلابات روحی محال نیست که سهل است نظایر تاریخی دارد — اما این (اما) گم گم بزرگ شد قوت گرفت — بزرگ تر شد

تا آنکه آقایی مستوفی پس از هفده روز مطالعه چهار وزیر خوب نازنین — محبوب و ملی منها خود مانعی و معمولی تحویل مجلس دادند! انروز کسانی که از ابتدا با قبی مستوفی همچو ایدان قرص و پا بر جانی گذاشته ملتفت شدند که (اما) کدائی از میان رفت و آقایی مستوفی همانند که بودند!

بعد دوره تنظیم پروگرام پیش آمد!
هر کدام از جراید ما را به یک روزی يك پروگرام — غالبا خوش عبارت تر و شاید گاهی جامعتر از آنچه دوات محسوس آورد بیرون میدهند!
آقای مستوفی پیشتر از یست روز معطل تهیه پروگرام شدند! پس از پروگرام چندسایه هم رای تمین کسریه کابینه مطالعه کردند! این رویه مخالفین آقا مستوفی را زیاد کرد حرف حسابشان

این بود که ما از رئیس الوزرا نوع نداشتیم در اساس زندگانی اقتصادی ایران تغییرات مهمی میدهند — ما منتظر نبودیم تدبیر و فعالیت ایشان ایران را آباد بکند — نه — ما فقط انتظام داشتیم که بیطرفانه انتخابات دوره پنجم را شروع و طوری سرعت پیش ببرند که دو چارفتت نشویم ولی از شخص محترم ایشان که برای تعیین شش وزیر دو ماه صرف وقت کرده اند هیچ عقلی نمیتواند انتظار داشته باشد که در فاصله سه ماه بیش از شصت نفر وکیل دوره پنجم را در مرز حاضر خواهند کرد!
این حرف حسابی نیست؟

بگوئید این ها هیچ مربوط به تعارف نیست — هست!
اگر عده ئی که از يك ماه قبل این عقیده را داشتند بدون تعارف آن را میگفتند کابینه آقایی مستوفی يك ماه پیش

مسابقه وهر خوب

چنانکه قارئین ما مشوق هستند قرار بود هفتی در جواب های راجع به مسابقه شوهر خوب دقت کرده و سه جوابی را که از همه بهتر است انتخاب کنند.
خازنه اول را آن هفت برای جواب سیم که با مضای ۰۰۰ س ۰ است معین کرد. و جایزه دوم را برای جواب یازدهم که به امضای ۰ زیمنه خائون ۰ بود.
نکته جایزه سیم هنوز معلوم نیست تا آخر هفته آئینه تعین خواهد شد

ساقط شده بود

کرده است، مثلا

- ۱ - دانتزیک و مصل دو شهر آزاد شده اند
- ۲ - بوسله مراجعه براء عمومی ناحیه (شازوبک هولشتاین) به دانمارک داده شده و قیمت زیادی از سبزی بلهستان در این صورت چگونه اروپا میتواند در مسئله تجدید نظر موفقت حاصل کند؟
- ۳ - بعقیده ما عملی کردن این تجدید نظر غیر ممکن است زیرا که اگر صحبت از آن بشان بیاید بکن تمهیدان موادی که به مغلوبین تحمیل شده بازاقبولاند شاید بالآخره امریط بواسطه نفوذ مزیالی که از نقطه نظر اقتصادی بر سایر ممالک دارد بتواند حکم شده طرفین را باهم صلح دهد!

عجالتا از گذشته بگذریم = خوب باید حجب و تعارف مدنی آقای مستوفی را نگاهداشت ولی مدت تعارف هم بسر آمده. شازنده نفر مخالفین جدید حکومت به بقیه هیئت ائتلاف تصمیم خودشان را گفتند — دولت آقای مستوفی در مجلس دگر اکثریت ندارد. بهتر است خود آقای مستوفی زودتر این بحران را خامه بدهند.

داور

قانون استخدام

معلمین

۱۶

در مقاله قبل گفتیم که در تعین مقرری معلمین باید دو اصل منظور شود: تساوی حقوق در تمام مملکت برای معلمینی که واجد شرایط واحد هستند — تناسب بودن حقوق با مخارج زندگانی در هر محل توضیح این دو اصل بظاهر متضاد این است:
میزان و جبهی که هر معلم دریافت می دارد مرکب است از دو قسمت: يك قسمت مربوط بشخص معلم و يك قسمت مربوط بمحل اقامت او.
مقدار قسمت اول در تمام مملکت با تساوی شرایط — مساوی خواهد بود.
مقدار قسمت دوم — که اسم آن را مدد معاش محلی می گذاریم — متناسب خواهد بود با مخارج زندگانی محلی که معلم در آن اقامت دارد.
چون از طرف دیگر به ثبوت رسیده است که هر قدر جمعیت مکانی زیاد تر باشد مخارج زندگانی بیشتر است — مبلغ مدد معاش متناسب خواهد بود با جمعیت هر محل اصولی که ذکر کردیم باید در قانون استخدام معلمین قید شود و متأسفانه در طرح پیشنهادی هیچ اشاره بآن نشده است.
بعقیده ما بجای ماده ۲۳ باید نوشت:

سیاست و خارج

وضع اروپا

اروپا در مشکلات عظیمه غوطه ور شده. يك نوع فو مبدی و تشنجی همه را فرا گرفته. این یاس و تشنج تولید دو نهضت مخالف کرده است: اجتماعون از یکطرف و انجمنون از طرف دیگر بحرکت آمده اند.
حتی در فرانسه که خلافت مفرط به مؤسسات جمهوری داشتند نهضت انجمنی در لباس شاه پرستی عرض اندام کرده است.
این جنبش ها برای نمون اروپا خالی از خطر نیست. ولی چیزی که همه فراموش کرده اند اینست که علت فلاکت و بهره دوزی اروپا جنگ است — جنگ بهکس همه تصور میکنند که سبب بدبختی معاهده ورسای میباشد. با این جهت عده ای از ممالک عالم — مخصوصا انگلستان — معتقد اند که باید در آن عهد نامه تجدید نظر کرد.
شاید معتقدین باین مسئله امروز با فردا دارای اکثریت شده و موفق بشکست کنگرانی برای تجدید نظر در معاهده شوند. اگر چنین حادثه ای رخ دهد البته امریکا طرفدار آن خواهد بود ولی حرف در این جا است که معاهده ورسای سه سال است بموقع اجرا گذارده شده و وضعیت مخصوصی در اروپا ایجاد

مخبر شرق نزدیک در اسلامبول شرح ذیل را مراجع به بانک دولتی عثمانی که بنا است تشکیل شود به جبریده مینویسد

یک پیشنهادی که گویا از طرف جمعی از متنفذین شده در تحت مطالعه هیئت دولت عثمانی است و شامل نامهای یک بانک دولتی مانند بانک فرانسه و انگلیس است

سرمایه این بانک یک صد ملیون لیره عثمانی خواهد بود که بر طبق نرخ حاضریه بین دوازده و پانزده ملیون لیره انگلیسی خواهد بود

مجموع این سرمایه دو قسمت خواهد بود باین ترتیب که نصف سهام آن ثبت شده و فقط اتباع عثمانی آن ها را می توانند بخرند و نصف دیگر سهام بی اسم خواهد بود که خارجی ها هم در خرید آن می توانند شرکت نمایند پنجاه ملیون سهامی را که اتباع عثمانی باید خریداری نمایند طوری ترتیب داده شده که همه مردم در خرید آن ها شرکت خواهند نمود هر سهمی عیار خواهد بود از پانزده لیره که شخص خریدار میتواند آن را بچهار قسط در عرض چهار سال خریداری نماید و ممکن هم هست که در عوض قیمت آن بوجه داده و یا مواد خام بدهند پنجاه ملیون دیگر را همان اشخاصی که این پیشنهاد را بدولت عثمانی کرده اند اشتهاع خواهند نمود

اخبار خارجه

صلح با عثمانی

لندن — متفقین در جوابیه خود به پیشنهادهای مقابل تر که اشعار داشته اند که هرچه زودتر مذاکرات در لوزان تجدید شود در جوابیه مذکور متفقین اصولاً قبول کرده اند که مواد راجعه به حق قضاوت و تقاضاها مجدداً تهیه شود و این اصل به رسمیت شناخته شود که تا اندازه امکان معامله متقابل با عثمانی بعمل خواهد آمد متفقین از خارج کردن مواد اقتصادی از متن معاهده صلح بطوری که ترکها تقاضا کرده بودند امتناع ورزیده اند ولی راجع با امتیازات فعلی متفقین حاضر شده اند که از اتباع خود تقاضا نمایند که کسانی که دارای امتیازاتی در عثمانی هستند مستقیماً داخل مذاکره با حکومت ترک بشوند در صورتی که مذاکرات منتج به موفقیت نشود متفقین مانع نخواهند شد که مقررات مذکوره در معاهده صلح مندرج گردد متفقین اظهار اطمینان نموده اند که در صورت حسن موافقت از طرفین معاهده صلح بدون اشکالات زیادی منعقد خواهد گردید متفقین در جوابیه خود اظهار تعجب نموده اند که عصمت پاشا مسائل را که قبلاً تصویب و قبول کرده بود مجدداً مطرح مذاکره قرار داده است و پیشنهادهای متقارنه در مسائلی نموده اند که باعث تولید قضایای جدیدی میشود معتمد متفقین اظهار میل به تسریع مذاکرات و حل قضایایی که عصمت پاشا مطرح کرده است نموده اند ولی به هیچوجه

حاضر نیستند تغییرات اساسی در مواد راجعه باراضی که سابقاً موافقت حاصل شده است داده شود ولی خیلی مایل هستند که پیشنهادهای متقابل تر که راجع به حق قضاوت و تقاضاها بالا بیاورند که متفقین موافقت دهند و غیر از مسائلی که متفقین در جلسه ۴ فوریه خود راجع بانها موافقت حاصل کرده اند از قبیل دخول کمیانی های ترک از اتباع متفقین در مذاکرات مستقیم با حکومت ترک الحقیقتاً دیگری نخواهند داد و ممکن است این قبیل مسائل بعد ها نیز توسط دول متبوعه شرکتهای مذکور قطع و فصل شود (ر)

نامیه زوهر

لککراف واصل از اسن ها کی است که چهار نفر از مدیران کارخانه کربون لوفین شده اند بعث اینکه کارگران را تحریک میکردند که در کارخانهجات اسن سوت کارخانه ها را بصدا در مبادرند (ر)

در موقعیکه سر بازار فرانسه اتوموبیل خانه واقعه در اسن و کارخانه های کربون را اشغال میکردند مصادرات خونین رویداده منابع فرانسه چنین می گویند که ده هزار نفر از کارگران که بیک اشاره از اراضی کارخانه جمع شدند سر بازار فرانسه را محاصره کرده و راه خروج از کارخانه را بروی آنان مسدود ساختند

سر بازار فرانسه بنای شایک از صنعت لبر گذشته و در نتیجه یازده نفر مقتول و پنجاه چهار نفر از کارگران مجروح شدند در بین مقتولان شایک که از کوه نیست ها بود کشته شده منابع آلمانی خبر میدهند که فرانسه هافظ برای این دست به شلیک کرده اند که کارگران فرمان راجع بشلیک اراضی کارخانه را سرعت کافی انجام ندادند (ب. م.)

بران — از قراریکه روزنامه دونه فاذاطلاع میدهد عناصر مابون از اشغال اتوموبیل خانها بتوسط قشون فرانسه موقعی بدست آوردند که مسادمانی بین کارگران کربون و فرانسه ها تولید کنندگانیک شاهد قضایای خونین بودند اطلاع نقل میکنند که صاحب منصب فرانسه از هر کوه مذاکرات با کارگران امتناع نموده و فرمان شلیک داد (ب. م.)

متفرقه

صوفیه — دیوان قضائی عالی بلغاریان دیروز برداران و وزرائی را که در موقع دخول بلغارستان در جنگ سر کار بودند محاکمه نمودند رادسلاف رئیس الوزراء و پنج نفر از سایر اعضای کابینه محکوم به حبس دائم گردیدند و ژنرال نبداف (به یازده سال حبس محکوم گردید) کلیه اشخاص فوق الذکر حقوق سیاسی و مدنی خود را از دست داده اند و جمعا محکوم شده اند که سی و دو ملیارد (۱۰۰) بعنوان خسارات جنگی بپردازند (ر)

میکو — بمناسبت اظهارات دولت لهستان راجع به مسئله مجاکرات

کانو ایک ها اخبارا به نماینده مختار دولت روس مقیم لهستان سفارش شده است که یاد داشتی به دولت لهستان تسلیم کنند در ذیل یاد داشت اشعار می شود که نشیئات لهستان برای مداخله در حقوق روسیه در مجازات خائنین بر طبق قوانین مملکت بالآخره تهدیدات و توهیناتی که لهستان نسبت بروسیه در نشیئات خود بکار برده است اظهارات غیر دوستانه محسوب شده و ناشی از سیاست لهاجمی است که از طرف لهستان بر ضد روسیه اعمال می گردد و صرف نظر از غیر مجاز بودن این قبیل ترهبات که اظهارات رئیس الوزرائی لهستان مرکب از آن ها است دولت ساوئی با حسن نظر یاد تو قوعات بی نظیر لهستان را که می خواهد دول حامی لهستانی های اتباع روس را بازی کند رد کرده و در ضمن یاد داشت یاد آور می شود که ده ها ملیون اوکراینی و بلووس متوقف لهستان حتی از داشتن تضمینات مقدمانی برای حیات و موجودیت اقلیت ملی محروم می باشند

یاد داشت روسیه متذکر می شود که مسئولیت عواقب رفتار دولت لهستان که در مناسبت بین المللی نظیر آن دیده نشده است در عهده لهستان خواهد بود (ب. م.)

میکو — حکم مجازات بوئویج بموقع اجرا گذاشته شد (ب. م.)

مخبرین سیاسی در لندن چنین اظهار می دارند که زغلول پاشا برای استعلاج اجازه رفتن بفرانسه یافته و به هیچوجه حق مراجعت بمصر ندارد دولت انگلستان نظریه خود را نسبت به مشار الیه تغییر نداده و اصرار دارد که وضعیت ثابتی در مصر برقرار شود و قبل از اینکه زغلول پاشا اجازه مراجعت بمصر یابد بابتی لایحه غرامات را حکومت مصر تصویب نماید (ر)

ملیون مصر از استخلاص زغلول پاشا اظهار خوشوقتی نموده و اشعار می دارند که این اولین قدم به سمت حصول توافق نظر می باشد (ر)

روسیه اولین مال التجاره هائی که از روسیه به شوتل صادر شده باعث شکایت تجار سوئدی شده است به موجب مذاکرات جراید استهکام حکومت ساویتی روسیه پس از اینکه بیعانه در یافت کرده کتان هائی که به تجار سوئدی تسلیم کرده پست نراز آن است که در کانتینرات نامه ها قبده شده باین جهت تجار سوئدی به پارک استهکام عرض حال بر ضد اداره تجاری روسیه داده اند که مطابق شرایط کانتینرات رفتار می کنند و نه بیعانه که گرفته است متبرک می دارد (ب. م.)

قاهره — لود (کار ناردن) کاشف قبر (نونن خامن) که در موقع حفر مقبره ماری او را زده بود در حالت یافت (ب. م.)

مطبوعات خارجه

کنفرانس بین المللی : اسپه قبول زبان اسپرانتو در تجارت

در جلسه نهم فوریه ۱۹۲۱ اطلاع تجارت پاریس با کثرت آراء تصمیم نمود که زبان اسپرانتو که تمام مکاتیب تجاری متعلقه باطابق مزبور تدریس شود (حالیه اسپرانتو سه مدرسه تجاری تعلیم میشود و از ابتدای ماه ژانویه نیز یک کلاس رسمی برای تدریس این زبان در مدرسه تعلیمات عالیه تجاری دائر شده) بعلاوه در جلسه فوق الذکر مذهب (آندره بوده) نویسنده راپرت خطاب دقت راجع باین مسئله ماموریت یافت که در کنفرانس بین المللی اسپرانتو که در آوریل گذشته در مرکز مجمع اتفاق عالی منعقد گردیده حضور بهررسافت

چندین اطلاع تجارت فرانسه با این تصمیم اطلاع تجارت پاریس موافقت کرده اند در خارجه نیز بازارهای مغاره آلمان چک و اسلواک — سوئد — ایتالیا و اسپانی زبان اسپرانتو را برای نشویات خود پذیرفته و بازار مغاره فنلاند اخبار کتابچه بزبان اسپرانتو در تحت عنوان « بازار مغاره اقتصادی فنلاند » انتشار داده است

برای اطلاع از وضعیت کنونی استعمال زبان اسپرانتو در تجارت و وسائل تصمیم آن اطلاع تجارت ایتالیا باین در ژنو کنفرانسی برای تاریخ ۳۱ مارس الی ۴ آوریل در ونیز دعوت نمود که در تحت سرپرستی اطلاع تجارت شهر مزبور انعقاد یابد عده کثیری از نمایندگان اطلاعهای تجارت مالی مختلفه در این کنفرانس شرکت میکنند

• رنول •

اطلاع

مسابقه فوتبال

امروز دوساعت و نیم بعد از ظهر آخرین (مچ) مهم فوتبال بین کلوب طهران و گلانی انگلیس واقع خواهد شد محل مسابقه — بیرون دروازه یوسف آباد اتوموبیل خانه لنبج اسامی بازی کنندگان کلوب بقرار ذیل است

خان خانان — مهدیقلی خان — عزیز خان — کریم خان — محمدعلیخان
— سلطان مجید خان — عبد العلی خان — حبیبعلیخان — پل — احمد علیخان
— غلامحسین خان
نمره اعلان ۵۵

نکه کنفرانس

د راصول تعلیم عملی

بدا کوژی بر اتیک

که توسط آقای صدیق اعلم در دار الفنون داده شده — از هزار و پانصد جلد که وزارت معارف بطبع رسانده فقط یک صد جلد باقی مانده و از قرار جلدی چهار قران در کتاب خانه سعادت بفروش میرسد

نمره اعلان ۵۴ [شرکت شاهنشاهی اعلانات]

بورس لندن

هفتگی	پنس	شلیک	لیره	پنس	شلیک	لیره	قیمت اصلی	قیمت خارجه
سهام بانک شاهنشاهی	—	۱۰	۶	۶	۱۷	۶		
قرضه ۱۹۱۱ دولت ایران	—	—	۱۰۰	—	—	۶۹		
متعارفی کمیانی نفت جنوب	—	۵	۳	۹	۳	۴		
متعارفی جدید	—	۱۵	۴	۴	۱۹	۳		

بورس طهران	بورس پاریس
خرید	فروش
لندن مکتوبی ۴۹-۷۵	لندن ۵۰-۲۵
لککراف ۴۹-۶۵	آلمان ۵۰-۱۵
پاریس ۷۲	اسپانی ۲۰۳
سوئیس ۲۰۳	سوئیس ۱۰-۷۵
نیو یورک ۱۰-۵۰	نیو یورک ۱۰-۷۵
روپیة بنیانی ۳۳۹	روپیة بنیانی ۳۳۱

مطبعة بو سفور

شعبه (۲)